

APR 30 1971

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. 3
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP EXCH



SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Tėvynė

Nr. 12-13

New York, N.Y. -10001- 1971 m. April-Balandžio 9 d.

64 metai

LINKIME LINKSMU VELYKU IR PAVASARIO DŽIAUGSMO



Velykų nuotikos pavaizduojamos senesnių laikų dailininko Kanuto Rusecko. Autorius čia dedama paveikslą pavadino: "Vilniaus lietuvaitė su verbomis", "Easter pussy-willows in the streets of Vilnius". Šis paveikslas ir dabar tebėra Vilniaus miesto meno muziejuje.

REIKALAVIMAI MENO ŽMONĖMS

Dėl Lietuvos rašytojų, dailininkų ir kt. kūrėjų, komunistų suvažiavimas paskelbė tokį kaltinimą: jų, ypač jaunų, kūryba ne visada "glaudžiai susijusi su dabartimi, kartais pasireikšdavo klasinių pozicijų ne-tvirtumas, nekritiškas susižavėjimas su kuriniu nesusijusiais, kūrybiškai nepateisin-

tais eksperimentais formos srity". Partija pareikalavo idėjiškai ir meniškai brandžių kūrinių, arba tokių, kuriuose turi atsispindėti vadinama komunistinė statyba. (E.)

OKUP. LIETUVOJE pernai išleista plokštelė, skirta Putino poezijai. Tai ištraukos, su Putino trumpomis pastabomis, iš autorinio V. Mykoliaičio-Putino vakaro, įvykusio Vilniuje, rašytojų klube,

KREIPĖSI Į SOVIETŲ AMBASADĄ

Tarptautinė Žmogaus Teisių Lyga, kaip patariamoji institucija prie Jungtinių Tautų, savo kovo 1 d. biuleteny nurodė: a) į savo kreipimąsi į Sovietų Sąjungos prie J.T. ambasadą, prašant, kad Vytautui Simokačiui, mėginusiam nukreipti lėktuvą į Švediją nebūtų vykdoma mirties bausmė ir b) ji atidžiai sekanti JUV Pakraščių Sargybos sovietams išduoto Simo Kudirkos bylą. (E.)

SOVIETŲ IR NACIŲ GENOCIDAS LIETUVOJE

Lietuvos Tyrimo Institutas numato išleisti studiją apie Sovietų bei Nacių genocidą Lietuvoje. Tam darbui reikia turėti įmanomai daugiau duomenų. Ypač trūksta gerai dokumentuotos medžiagos apie sovietų genocidą 1944-1953 metų laikotarpyje, tiek Lietuvoje, tiek Sibiro koncentracijos stovyklose.

Kad ir nedaug, bet yra atvykusių į laisvąjį pasaulį tiek buvusių Sibire, tiek ir iš okupuotos Lietuvos žmonių.

Visi prašomi atsitiesti Lietuvos Tyrimo Institutui žinių apie sovietų vykdytą genocidą (žmonių naikinimą) okupuotoje Lietuvoje, Sibire ar kitose Rusijos vietose.

Prašoma pateikti kankintų ar nužudytų asmenų: a) vardus bei pavardes, b) jei žinoma, jų amžių, c) jei įmanoma, ir jų profesiją, d) iš kur jie kilę, e) jų kankinimo ar nužudymo vietą bei datą. Būtų naudinga gauti ir nuotraukų. Jei kuriose nors vietose buvo įvykdytos masinės žudynės, prašoma pateikti skaičius - vyrų, moterų, vaikų.

Nenorintieji nurodyti, savo kaip liudininko, pavardės, prašomi apie tai pažymėti. Tuo atveju bus panaudoti jų pateikti duomenys.

Giminės, pas kuriuos yra atvykusiųjų buvusių tremtinių ar asmenų iš okupuotos Lietuvos, prašomi talkininkauti - tiems atvykusiems padėti aprašyti buvusius genocido įvykius.

Visus aprašymus, liudijimus prašoma siųsti adresu: Lithuanian Research Institute, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019, USA.

VILNIUJE įvykus LKP suvažiavimui, "Tiesos" kovo 19 d. numeryje paskelbtas to suvažiavimo nutarimas. Didelis dėmesys atkreiptas komunistinio auklėjimo klausimui. Visuomenės mokslų atstovai skatinami daugiau dėmesio skirti, kaip skelbiama - buržuazinės ir smulkiaburžuazinės ideologijos, lietuviškosios nacionalistinės emigracijos veiklos demaskavimui, reakcinės klerikalizmo esmės ir jo ryšio su buržuaziniu nacionalizmu

Pagerbtas SLA viceprezidentas A.Chaplikas

Išpūdingai pagerbėme SLA viceprezidentą inž. Aleksandrą Chapliką.

Š.m. kovo 21 d. Bostono SLA 43 kuopa, kurios pirmininku yra inž. Aleksandras Chaplikas, surengė jam pagerbimo bankietą, Bostono Liet. Piliečių Draugijos trečiame aukšte, gana didelėje salėje, kurioje telpa virš trijų šimtų žmonių. Salė buvo pilnutėlė.

Dalyvavo Bostono veikėjai: inžinieriai, daktarai, legionieriai.

Pradedant bankietą, labai gražų išpūdį padarė jauni skautai, įnešdami Amerikos ir Lietuvos vėliavas. Dainininkė p. Ketvirtienė atliko Amerikos ir Lietuvos Himnus.

Bankietą atidarė bankieto rengimo komiteto pirmininkas, dr. Anthony Kapochy. Toliausnė bankieto programą vedė Edmundas Ketvirtis. Buvo daug sveikinimų raštu ir keletas žodžių.

Gražų išpūdį paliko SLA sekretoriaus dr. Algirdo Budreckio, inž. Chaplikui skirta, gražiai paruošta, vietomis su švelniu jomoru, kalba. Publika jam padėjo gausiu plojimu.

Bendrai, šis inž. Aleksandro Chapliko pagerbimo bankietas parodė, kiek aukštai vertinamas Bostono visuomenės Aleksandras Chaplikas, ir jo pagerbimas paliks ilgą gražų prisiminimą.

B.B.

Kingston, Pa.

MIRĖ MATAS ŽEKONIS

Matas (Mateušas) Žekonis, ilgametis SLA 1-mos kuopos Edwardsville, Pa. ir LKSA 209 kuopos, Kingston, Pa. narys, mirė vasario 25 d., Nesbitt Memorial Hospital, Kingston, Pa., keliolika metų sirgęs angliakasių dusuliu, vadinamu "Miner's asthma", nes jis apie 40 metų išdirbo anglių kasyklose.

Palaidotas kovo 1 d. iš Vinco Šukviečio laidotuvių įstaigos, 232 Zerby Ave, King-

ston, su pamaldomis Marijos Apreiškimo bažnyčioje, parapijos kapinėse, Pringle, Pa.

Jis buvo gimęs Lietuvoje, Kazimieravos kaime, Raguvos parapijoje, Panevėžio apylinkėje. Sakoma, kad Lietuvoje dar gyvena jo seserys: Veronika Zalumskienė, Anelė Strogienė ir Marė Skražauskienė.

Ji USA jis atvyko lapkričio mėn. 1912 m., į Blaine, W.Virginia. 1915 metais persikėlė į Kingston, Pa., kur ir gyveno iki mirties.

Buvo darbštus lietuviškoje veikloje ir daug metų priklausė Šv. Marijos parapijos chorui. Jis buvo ne tik giesmininkas, bet ir gabus vaidintojas lietuviškuose teatruose. Nuoširdus rėmėjas lietuviškos veiklos Wyoming klonijoje ir už tai turėjo daug draugų ir kituose miestuose, kurie jo ilgai nepamiršime.

Artimas Draugas

L U E B E C K

Didelio pasisekimo susilaukė lapkričio 21 d. čia surengta Lietuvių Diena.

Po pamaldų programa vyko šventiškai gėlėmis, trispalvėmis ir vyčių papuoštoje vienoje gražiųjų Luebecko salių, Logen namuose.

Meninėje dalyje lietuvių liaudies dainas ir vokiečių kūrinius meniškai interpretavo Izabelė ir Helmutas Šrederiai, palydimi Kurt Telemann, kuris atliko keletą dalykelių Hammondo vargonėliais. Didelio pasisekimo susilaukė BALTIJOS kvintetas. Visi meninės programos išpildytojai apdovanoti gėlėmis.

* CEASAR LA MONACA, nors ne lietuvis, bet lietuviams ypatingai prielankus. Miami, Fla., Vasario 16 iškilmėse buvo atliktas jo muzikinis veikalas - "Salute to the Lithuanian People". Šiame parengime dainavo Aldona Stempuzienė ir Jurgėlaitė iš Washingtono.

San Francisco, Cal.

Kovo mėn. 13 d. San Mateo College salėje, lietuvis dailininkas Leonas Urbonas turėjo labai sėkmingą ir įdomią paskaitą bei savo meno darbų parodą. Paskaitos klausėsi daugiau 50-ties San Francisco ir apylinkėse gyvenančių lietuvių, ypač porcingai daug jaunimo. Dalyvių tarpe matėsi ir svečių iš Los Angeles, Kanados ir Lietuvos. Po paskaitos sekė kavutė su užkandžiais, kuriuos organizavo Lila Pažemėnienė ir Vanda Šliūpienė.

San Jose mieste sėkmingai veikia lituanistinė šeštadieninė mokykla, vadovaujama Aldonos Kudirkienės ir Rūtos Laurinaitienės. Vaikai atvežami net iš vietovių esančių 40 mylių atstume.

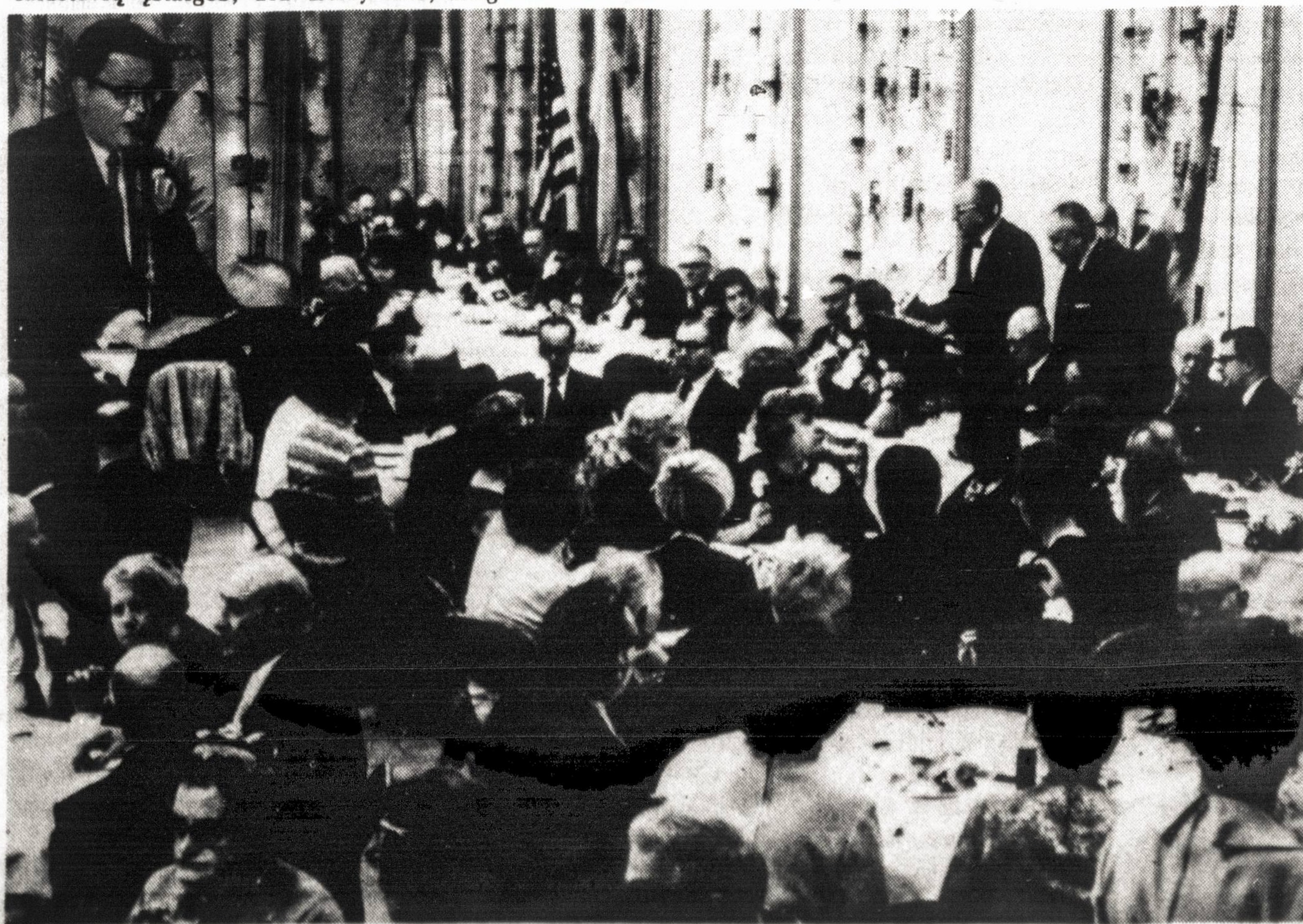
San Francisco Liet. Bendruomenės pirmininkas, inž. Vytautas Šliūpas darbo reikalais išvyko trims savaitėms į Etiopiją, Afganistaną, Iraną, Turkiją, Graikiją ir Tunisą. Jam važinėjant, jį pavaduoja vicepirmininkas Alfonsas Vindašius, gyvenantis Sunnyvale.

Kovo mėn. San Francisco lankėsi iš Lietuvos atvykę dr. Stasys Ragaišis su žmona ir A.Oransas su žmona. Iš Los Angeles lankėsi Vytautas Vidugiris, Am. Liet. Inžinierių ir Architektų Saj. (ALIAS) valdybos pirmininkas.

Neseniai į San Francisco apylinkę atsikėlė gyventi lietuviškos šeimos: inž. A. Grigaliūnas (į Walnut Creek) iš Los Angeles ir inž. V.Leikus (į Mountain View) iš Connecticut.

Vasario 14 d. buvo Vasario Šešioliktosios iškilmės. Paskaitą skaitė pulkininkas K. Pažemėnas, atvykęs iš Los Angeles.

* LIETUVIAI SKAUTAI iš JAV ir Kanados šią vasarą rengia ekskursiją į Europą ir dalyvaus jubiliejinėje Europos skautų stovykloje. Iš Toronto jie išskrenda lėktuvu liepos 9 d. Numatyta aplankyti net šešias Europos šalis.



SLA viceprezidento Aleksandro Chapliko pagerbimas įvyko Bostone, Lietuvių Piliečių Klubu namuose, kovo 21 d. Bankietą ruošė SLA 43 kuopa ir visa eilė kitų lietuviškų organizacijų. Iškilmėms vadovavo dr. Anthony Kapochy. Garbės stalo kairėje sėdė: Gladys Mikalonis, dr. J. Mikalonis, Eleonora Chaplikas, dešinėje, kalba prie mikrofono E.Ketvirtis, dr. A.Kapochy ir Aleksandras Chaplikas, adv. A. Shallna, SLA sekretorius A.Budreckis, Mrs. Shallna. Kairiame kampe A.Budreckis, kuris sveikino solenizantą SLA vardu. Šiame pagerbime dalyvavo dauguma žymesniųjų Bostono lietuvių veikėjų. Nemaža buvo atvykusių, ir iš kitų lietuvių kolonijų.

TĖVYNĖ 4

Kaip įsikūrė Vasario Šešioliktos gimnazija

Vasario 16 vardo gimnazija pavadinta 1951, nepriklausomybės šventės minėjimo metu, Diepholze, Žem. Saksonijoje. Tuo būdu ji buvo oficialiai atidaryta, nors savo darbą jau buvo pradėjusi 1950 rudenį. Įsikūrė ši gimnazija kaip likutis anų 25 gimnazijų, kurios veikė po karo lietuvių DP stovyklose. Iš pradžių ji turėjo apie 70 mokinių, daugiausia iš Šiaurės Vokietijos. Pirmaisiais metais darbas gimnazijoje buvo ypač sunkus, nes dėl emigracijos nuolat keitėsi mokiniai, mokytojai ir vadovybė.

Gimnazija laikėsi iš atsitiktinių aukų, todėl reikėjo ieškoti nuolatinės paramos. Kilo idėja kreiptis į neseniai išemigravusius lietuvius, kad jie padėtų. Užjūriuose, daugiausia JAV, pradėjo 1951 steigti šalpos būreliai, kurių nariai kas mėnesį gimnazijai sudėdavo po 1 dol. Pamažu būrelių skaičius augo, prisidėjo ir senoji emigracija. Iš jų gimnazija susilaukė beveik pastovios nuolatinės paramos. Šiandien egzistuoja apie 100 būrelių, kurie per metus gimnazijai suaukoja apie 100.000 DM.

Diepholzas nebuvo ideali gimnazijai vieta. Klimatas nesveikas, patalpos - buvusios karinės prie aerodromo, jos galėjo būti kiekvienu metu atimtos. Todėl buvo pradėta ieškoti gimnazijai naujų patalpų. Rasta medžioklinė pilis (Schloss Rennhof) Huttenfelde (žemės plotas su parku beveik 5 ha). Inž. P.Zundės vadovaujamas komitetas 1953 metais nupirko pilį už 150.000 DM. Pritaikant pilį bendrabučiui, jos remontas atsiėjo dar tiek pat. Pirmą kartą buvo surinkti iš viso laisvojo pasaulio lietuvių, daugiausia aukojant šveicarams ir Amerikos lietuviams. Klasėms buvo įsigyti du mediniai barakai, kurių vienas buvo nusipirktas, antrasis dovanotas Amerikos kariuomenės. Gimnazija iš Diepholzo Huttenfeldan persikėlė 1954 metų pradžioje.

Huttenfelde gimnazija iš pradžių turėjo per 150 mokinių. 1960/61 mokslo metais, gimnazijoje buvo 114 mokinių, pastaraisiais trejais metais skaičius svyruoja tarp 100 ir 80 mokinių.

Mediniai klasių barakai per kelerius metus visai susidėvėjo. Vokiečiams pažadėjus tam reikalui skirti 500.000 DM, buvo pradėta rinkliava tarp užjūrio lietuvių. Surinkta netoli 300.000 DM. Statyba pradėta 1963 sausio mėn. 1965 m. balandžio mėn. klasių pastatas buvo baigtas.

Federalinė Vokietijos vyriausybė Bonnoje ir Baden-Württembergo vyriausybė Stuttgarte ne tik davė klasių rūmams statyti pusę milijono markių, bet ir padeda gimnazijai išsilaikyti nuolatine pinigine parama. Šiuo metu ji siekia per 300.000 DM per metus. Tai sudaro 2/3 visų gimnazijai reikalingų lėšų. Likusį trečdalį sudeda Amerikos ir kitų užjūrio kraštų lietuviai. Be abejo, ir lietuvių šalpos organizacijos, visų pirma BALFas, yra didysis gimnazijos rėmėjas. Pradžioje, beveik vienas BALFas mokinius aprūpindavo maistu, tam tikslui ir dabar jis skiria kas mėnesį po 300 dolerių vadinamųjų "duonpinigių". Iš pavienių lietuvių, kurie daugiausia pasidarbuoja rinkdami gimnazijai aukas, yra kun. B.Sugintas, paskutiniaisiais metais kas mėnesį atsiunčia po 700 dolerių.



Vasario Šešioliktosios gimnazijos šokėjos visada turi didelį pasisekimą, atlikdamos tautinius šokius ir tuo prisideda prie gimnazijos išpopuliarinimo vietos visuomenėje ir spaudoje.

Ką davė ir duoda gimnazija lietuviškajai visuomenei? Per 20 metų gimnaziją lankė 600 mokinių, kuriems ji padėjo išlikti lietuvišiais. Ne vienas jų šiandien yra žinomas lietuvių, Vokietijoje ar užjūryje. Gimnazija išleido 80 abiturientų, kurių didelė dalis baigė aukštuosius mokslus; jų trys yra universitetų profesoriai JAV, 8 įsigijo daktaro laipsnį. Apie 250 mokinių išėjo iš gimnazijos su nepilnos brandos, t.y. 6 klasių pažymėjimu ar pasiekė daugiau nei 6 klases. Gimnazija yra pagarsėjusi savo tautinių šokių grupe, kuri tiek lietuvių, tiek vokiečių tarpe susilaukia entuziastingo palaikymo. Tai bene didžiausi Vasario 16 gimnazijos nuopelnai jos dvidešimties metų kelyje.

Kokia gimnazijos ateitis? Ji priklauso labiausiai nuo dviejų dalykų. Visų pirma gimnazijai reikia daugiau ir gabių mokinių. Tai vėl priklauso nuo lietuvių tėvų Vokietijoje geros valios ir lietuviško samoningumo. Be abejo, ir nuo tų, kurie tėvams gali padaryti įtakos, kad jie apsispręstų už savo vaikų lietuvišką ugdymą gimnazijoje. Tai plačiausia prasme visuomenės veikėjai, kurie turi artimų ryšių su šeimomis. Antra, yra būtina gimnazijai pastatyti naują bendrabutį, kad mokiniai turėtų jaukias patalpas. Tada gal paaugs ir mokinių skaičius. Pirmieji žingsniai bendrabučiui statyti jau padaryti. Belieka ryžtingai žengti toliau.

* VAIVA VĖBRAITĖ turėdama tik 16 metų baigia high school, kas parodo jos pranašumą moksle. Ji buvo aprašyta New Haven laikraštyje. Taip pat jauną dailininkę Dalią Ramanauskaitę išgarsino Saybrook Pictorial, atžymėdamas jos moderninę meno kūrybą.

TĖVYNĖ 5

Detroit, Mich.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

"Amerikos Lietuvių Balsas" savo metiniame susirinkime, kuris įvyko kovo 21 d. Lietuvių Namuose išsirinko naują 1971 metų valdybą: pirmininkas - Vacys Urbonas, vicepirmininkai - Kazys Gogelis ir Jonas Urbonas, sekretorius - Juozas Lesčinskas, finansų sekretorius - Antanas Janušis, išdėninkas Jurgis Rekašius, teisinis patarėjas - adv. Kęstutis Ambrose, direktoriai - Vincas Kankalis, Stasys Račiukaitis ir Antanas Sukauskas, tvarkdarys Juozas Murinas, valdybos nariai: Jonas Kriščiūnas, Stasys Garliauskas, Rimas Korsakas, Rožė Razauskienė, Feliksas Blauzdis ir Marija Maršalkovičienė. Revizijos komisija: Kazys Razauskas, Petras Marčiukaitis ir Jonas Maršalkovičius.

DETROITO STUDENTAI piketavo rusus. Kovo, 20 d. Detroito lietuviai studentai piketavo Sibiro dainininkus ir šokėjus iš Omsko.

Studentai prie masonų auditorijos atvyko su 10 plakatų ir juodu karstu ir išdaliavo 700 lapelių. Šį studentų piketavimą ateinančią dieną aprašė ir Detroito laikraštis Detroit News.

STUDENTŲ ANSAMBLIS, kuriam vadovauja muz. Stasys Šližys kovo 20 d. išsirinko valdybą: Kastytis Karvelis, Antanas Poškus ir Irena Sventickaitė.

ABITURIENTAI kviečia visus, jaunos ir senus, atsilankyti į jų balių "Kartą Pavasarį", kuris įvyks balandžio 17 d. 7 val. vakare. Lietuvių Namuose. Paklauskime šio jaunimo balso ir jei mes norime, kad jaunimas būtų su mumis, būkime ir mes su jais ir atvykime į jų ruošiamą balių. Vietos užsakomos: Juozas Orentas, tel. 274-3213. Balių globoja skautų ir skaučių tėvų komitetas.

A.Grinis

OKUP. LIETUVOS kom. partijos suvažiavime buvo paskelbta: šiuo metu Lietuvoje yra 5240 pirminių, 1913 cechų partinių organizacijų ir 2510 partinių grupių. (E.)

BAGAŽAS

Geležinkelio stoty susitinka du pažįstami:

- Kodėl toks nusiminęs?
- Dingo mano visas bagažas.
- Pavogė?
- Ne, atsikimšo butelis.

KERŠTINGA MINTIS

Supykęs vyriškis skundžiasi savo pažįstamam:

- Jeigu sutiksiu tą nenaudėlį, išmušiu jam visus dantis! - o pagalvojęs prideda:
- Ne, vieną dantį paliksiu.
- Kodėl paliksi?
- Kad žinotų kas yra dantų skausmas.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Marijuana

Amerikoje vis plačiau pradeda kalbėti ir rašyti apie marijuaną. Lietuviškai tiksliai nežinočiau, kaip tą žolę pavadinti. Man atrodo, jog tai lietuviškoji kanapė. Tikrai Lietuvoje niekas kanapių nerūkydavo, tai ir nežinodavo kaip jos veikia žmogaus nuotaikas. Lietuvoje žmonės naudodavo kanapių grūdus įvairiems gavėnios prieskoniams; kanapių pieną užpildavo ant įvairių sausų kepsnių. Jis būdavo skanesni, bet sukeldavo snaudulį.

Ligšiol Amerikoje mažai kas kreipdavo dėmesį į kanapes, bet praeitais metais kelios laboratorijos pasiryžo jas ištirti. Pirmoje eilėje laboratorijos nori tiksliai nustatyti, kaip ta marijuana (sakyčiau - kanapinė) veikia žmogų. Ar marijuanos prisirūkęs, ar kitaip jos gaminių prisirijęs miršta, ar suserga. Iš viso, kas jam atsitinka. Apie marijuaną žmonės yra prišnekę įvairiausių dalykų, bet moksliskai mažai ištirta. Paskutiniu metu pradėjo rodytis vienas kitas rašinys gydytojų žurnaluose. Visą savo gyvenimą mokslo žurnalus peržiūriu ir noriu pasidalinti keliomis mintimis.

Specialistai nustatė, kad marijuana labiausiai veikia žmogaus širdį. Daugiau užrūkius kanapinės, širdis pradeda žymiai smarkiau plakti. Kas turi smarkiai plakančią širdį, marijuanos tikrai neturėtų rūkyti.

Tada jo širdis pradeda dar labiau plakti. Kitas gydytojas tvirtina, kad tuo pačiu metu marijuana veikia ir psichologiškai. Pirmiausia ji pakeičia laiko sąvokas. Marijuanos prisirūkęs žmogus turi daug laiko. Jam atrodo, kad laikas daug lėčiau bėga, kad jis tik atsisėdo, kad jis dar gali pasėdėti, kad jis suspės nueiti, nors ir pavėlavęs truputį.

Kas dar stipriau marijuanos užtraukia, tai to ir kraujo spaudimas gerokai sustiprėja. Vieniems tas spaudimas eina bangomis, o kitiems jis visą laiką spaudžia. Kraujas smarkiau spaudžia gyslose, o tuo pačiu metu ir savijauta kiek pasikeičia. Marijuanos gerokai užtraukusiam, keičiasi ir sąvokos apie gyvenimo svarbesnius dalykus. Kas jam pirma atrodė draudžiamu ir negalimu vykdyti, tada tampa abejotinos vertės arba visai mažaverčiu dalyku. Jauni vyrai manė, kad marijuanos cigaretė juos padarys stipresniais ir vyriškesniais. Laboratorijos tiksliai nustatė, kad marijuana veikia atvirkščiai. Ji silpnina vyrišką pajėgumą. Marijuanos prisirūkęs vyras niekam netinka, tikrai miegoti arba snausti. Jis labai pyksta, jeigu kas nors bando jam tą snaudulį išvaryti.

Marijuana neneša mirties, bet ji nenaujinga. Nieko gero rūkantiems ji neduoda, todėl ir patarčiau lietuviams prie šios žolės nesipratinėti.

P.Z.Zalatoris

* LEITENANTŲ CALLEY teismas pripažino kaltu visais prokuroro pateiktais punktais. Jis svarbiausia apkaltintas nužudęs bei dalyvavęs nužudyme 22 kaimo My Lai gyventojų, tame tarpe moterų ir vaikų. Teismo galutinas sprendimas jam parinko ne mirties bausmę, kaip galėjo būti, bet kalėjimą iki gyvos galvos. Į šį reikalą įsikišo prezidentas Nixonas ir leitenantą išgelbėjo nuo dabar taikytinos kalėjimo bausmės. Jis paliktas karo dalinyje, kur jis ir anksčiau buvo, iki jo visa byla bus baigta. Šis teismo sprendimas sulaukė daug priekaištų. Prezidentas žada ir ateityje leitenanto Calley likimu rūpintis. Vienas pamokslininkas bažnyčioje tarp kitko pasakė: "Jeigu leitenantas Calley kaltas, tai kalta visa Amerika".

* BEDARBIŲ SKAIČIUS pavojaingai pašoko ir dabar jau siekia 6 nuosimčius visų dirbančiųjų. Kitais žodžiais, dabar bedarbių skaičius jau yra 5,175,000 ir daugiau 1,442,000 negu buvo prieš vienus metus. Administracijos žmonės jau negali nuslėpti savo susirūpinimo. Pripažįstama, jog padarytos ir šiandien daromos pastangos nedarbą sumažinti, nedavė pageidaujamo rezultato. Tik neseniai buvo džiuginantys pranešimai ir buvo laukiama tam tikro pagerėjimo darbo srityje. Buvo tikėtasi iki metų pabaigos nedarbą žymiai sumažinti.

Greta to, nepaprastai pakilo socialės pašalpos nedirbantiems ir negalinčioms dirbti šeimoms išlaidos. Daugelis miestų dėl to atsidūrė itin sunkioje būklėje. Pirmoje vietoje nukenčia New Yorkas, kur atsirado sunkumai subalansuoti pajamų išlaidų biudžetą.

SLA LABDARYBĖS KOMISIJA

Mrs. J.Tumavičienė, 30 Robeson St., Jamaica Plains, Mass. 02130

Mrs. B.Spudienė, 88-33 Elderts La., Woodhaven, N.Y. 11421

Mrs. E.Petrakis, 8664 Archer Ave., Wil-lows Springs, Ill. 60480

H.Čižauskas, 7240 S.Spaulding, Chicago, Ill. 60629

V.Olienė, 7000 South Shore Dr., Chicago, Ill. 60649

Mrs. B.Pivaronas, 16843 S.W. 113th Ave., Miami, Fla. 33157

SLA SVEIKATOS KOMISIJA

Dr. P.Zalatoris, 6600 S.Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629

Dr. V.Paprockas, 85-13 105th St., Richmond Hill, N.Y. 11418

Dr. A.Gussenas, 1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650

JAUNUOLIŲ KOMISIJA

J.Andriulionis, 4018 Franklin Rd., Pittsburgh, Pa. 15214

R.Petrauskas, 125 8th Ave., Brooklyn, N.Y. 11215

V.Jurgėla, 307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

T.Aleksandravičius, 91-13 102nd St., Richmond Hill, N.Y. 11418

B.Budrevičius, 89 Lindale St., Stamford, Conn. 06902

TEVYNĖ 6

SLA Pareigūnų vardai ir adresai

SLA PILDOMOJI TARYBA

P.P.Dargis, prezidentas, 2040 Spring Hill Rd., Pittsburgh, Pa. 15243

A.Chaplikas, vicepres., 788 E.Broadway, So. Boston, Mass. 02127

A.Budreckis, sekretorius, 307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Miss E.Mikuzis, izdininkė, 201 Cross St., Apt. 10-B, Fort Lee, N.J. 07024

S.Bredes, Jr., izdo globėjas, 37 Sheridan Ave., Brooklyn, N.Y. 11208

Miss J.Miller, izdo globėja, 9527 S.Western Ave., Chicago, Ill., 60643

Dr. S.Biežis, daktaras kvotėjas, 3148 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

SLA KOMISIJOS

SLA KONTROLĖS KOMISIJA

S.Gegužis, 410 E.Centre St., Mahanoy City, Pa. 17948

A.Gustus, 10 Bamford Ave., Hawthorn, N.J. 07506

A.S.Trečiokas, 185 Sterling Dr., Orange, N.J. 07050

SLA ĮSTATŲ KOMISIJA

M.Gudelis, 1739 S.Halsted St., Chicago, Ill. 60608

K.Mačiukas, 2549 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Mrs. Ch. Austin, P.O.Box 335, Beverly Shores, Ind. 46301

SLA STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

A.Diržys, 83 Lincoln Ave., Brooklyn, N.Y. 11208

M.Klimas, 146 Sawtell Ave., Brockton, Mass. 02402

S.Sudwitis, 34 Tierney St., Cambridge, Mass. 02138

J.Šarapnickas, 56 Concord Ave., St. Catharines, Ont., Canada

ŠVIETIMO KOMISIJA

M.Vaidyla, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. 60608

S.Michelsonas, 11 Squantum St., E.Milton, Mass. 02186

Kun. M.Valadka, 1743 N.Sumner Ave., Scranton, Pa. 18508

Baltic - East European Room

Recently a Baltic - East European Room has been opened at Kent State University. This room is part of a program involving the collection and preservation of Lithuanian Latvian and Estonian literature. At present over 1,000 volumes have been collected on Lithuania alone, and the number of new additions is rapidly increasing. Not only the ordinary book but also commemorative booklets, letters from Lithuania, immigration papers and anything else relating to Lithuania is being gathered and preserved.

This program has and is being carried on in other locations such as the Alka Museum, Balzekas Lithuanian Museum, the Saint Casimir Library and the University of Pennsylvania. Kent will simply be another much needed center of Lithuanian materials, which will avail itself to those interested in doing scholarly research on Lithuania. The ideal situation would, of course, be to have these institutions scattered throughout the country, since the easier these sources are to obtain, the more likely that scholars, even non-Lithuanian, will do research regarding Lithuania. The belief held by some that another may compete with them in their field is ludicrous. If anything there is a serious shortage in the number of qualified scholars in many areas.

Another segment of the Kent program is the microfilming of all Lithuanian newspapers. The need for this has long been recognized but little action has been taken. Now a concrete program has been established. The microfilming will be done by a commercial organization and the films can be obtained by anyone desiring a copy. Again the philosophy behind this is that the greater number of institutions possessing the material, the better the chance for the writing of good scholarly works, which will be publishable, thereby fostering Lithuanianism.

Of course, microfilming is expensive and therefore I appeal to the Lithuanian community to support this extremely important task. Once the initial material is on the market the cost of the work will be reduced, since as individuals and institutions buy the films, the original cost will decrease. A fund has been established at Kent, and donations have already started to come in. I now ask you to help us preserve our heritage by donating to the Lithuanian Fund at Kent State University. Checks should be made out to the K.S.U. Foundation, and on the bottom-right hand corner should be written the 'Lithuanian Fund'. These should be sent to: Lithuanian Fund, K.S.U. Foundation, Kent State University, Kent, Ohio 44242.

For further information please write to: Baltic - East European Minorities Room (1112) Kent State University Library, Kent State University, Kent, Ohio 44242.

Please help us in this vital task.

John Cadzow

WHY DO WE NEED VITAMIN A?

Vitamin A helps keep skin clear and smooth. It helps keep mucous membranes

firm and resistant to infection. It also helps prevent night blindness and it helps control bone growth. Sounds like a pretty important vitamin.

The White House

Dear Editor:

In signing legislation on March 17 to increase Social Security benefits by 10 percent, the President expressed his deep concern for the problems of our older citizens and his dedication to aiding in their solution.

Because the President is keenly aware of the great burden inflation imposes upon senior citizens living on fixed incomes, he also expressed his disappointment that the cost-of-living escalator he proposed was not included.

Sincerely

Robert H. Finch
Counsellor to the President

POSTMASTER GENERAL Winton M. Blount

announced that when new postal rates go into effect - probably about May 16 - the demand for stamps in the new denominations will be promptly met.

Mr. Blount said steps now being taken by the Postal Service should insure a smooth changeover to the new rates, with a minimum of inconvenience to the public.

In anticipation of a new 8 ¢ per ounce rate for first class letters, the Postal Service will issue 8-cent versions of the American Flag and Dwight D. Eisenhower postage stamps.

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Balandžio 3, 1971

KAROLINA BALTIKAUSKI, 274 kp. Spring Valley, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 5, 1941 m., mirė vasario 22, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės vaikams, Vincentas Baltikauskis ir Ona Baltikauskis-Deverean.

MARĖ BATUTIENĖ, 293 kp., Wilsonville, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 1, 1915 m., mirė kovo 14, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės vaikams, Anna Naujūnas, Margaret Yavoroski ir Vincentas Batutis.

Viso \$ 550.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 31,078.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Edward A. Putis, 217 kp., Chicago, Ill.

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 13,250.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Vasario 27, 1971

32. Annie Kareckas, 72 kp., Hamilton, Ont. Canada, sirgo 12 sav. \$ 108.00

33. Gracilda Meiliūnas, 76 kp., Brooklyn, N.Y., sirgo 3 sav. 3 d. \$ 21.00

34. Walter Urbonas, 92 kp., Courtney, Pa., sirgo 11 sav. 1 d. \$ 36.00

35. Adele Shaputis, 122 kp., Chicago, Ill., sirgo 5 sav. \$ 30.00

36. Ona Žukauskienė, 125 kp., Melrose Park, Ill., sirgo 1 sav. \$ 12.00

37. Konstancija Gaškienė, 198 kp., Akron, Ohio, sirgo 5 sav. 2 d. \$ 64.00

38. Antanas Gatautis, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, sirgo 2 sav. \$ 72.00

39. Anna Iskauskas, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, sirgo 6 sav. 5 d. \$ 82.00

Viso \$ 425.00

Kovo 6, 1971

40. Adolfas Gavenas, 1 kp., Kingston, Pa., sirgo 12 sav. \$ 108.00

41. Julija Abazorienė, 38 kp., Brooklyn, N.Y., sirgo 12 sav. \$ 81.00

42. Bronius Sipavičius, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 4 sav. 1 d. \$ 37.50

43. Stella Spokas, 77 kp., Rockford, Ill., sirgo 12 sav. \$ 108.00

44. John Schrader, 141 kp., Johnstown, Pa., sirgo 7 sav. 4 d. \$ 61.50

45. Mary Kvetkauskienė, 207 kp., Manchester, Conn., sirgo 9 sav. 4 d. . . . \$ 69.50

46. Kazys Gailius, 301 kp., Cicero, Ill., sirgo 3 sav. 3 d. \$ 15.75

Viso \$ 481.25

Kovo 13, 1971

47. Bernard Zelonis, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 12 sav. \$ 101.25

48. Mečys Kojelis, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, sirgo 12 sav. \$ 108.00

49. Aleksandras Jucys, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, sirgo 3 sav. 2 d. . . . \$ 30.40

50. Jonas Rasčius, 332 kp., Richmond Hill, N.Y., sirgo 12 sav. \$ 54.00

Viso \$ 293.65

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 3,271.36

TĖVYNĖ 7

Tėvynė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

64 metai Nr. 12-13
1971 m. April-Balandžio 9 d.

ADMINISTRACIJOS PAAIŠKINIMAS

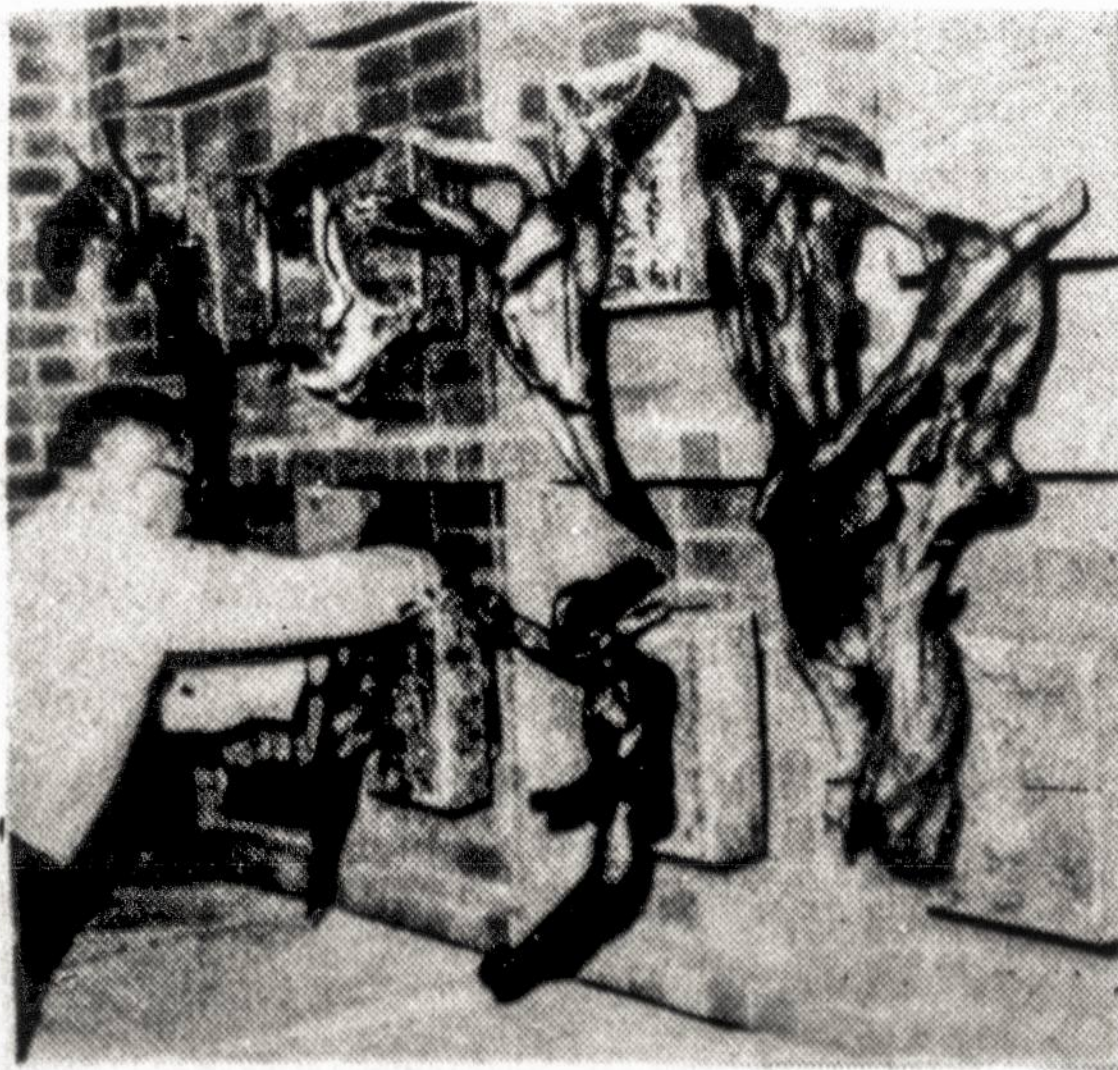
Tėvynės išsiuntimas skaitytojams kiek susitrukdė ir teko net po du numerius išsiųsti todėl, kad buvo keičiamas adresavimo būdas. Nupirktoji adresavimo mašina jau naudota, pradžioje teko pataisyti, o taip pat teko pagaminti naujas adresavimo plokštes ir tai visą darbą sutrukdė. Tad, nors Tėvynė buvo laiku iš spaustuvės išleidžiama, bet skaitytojus pasiekdavo pavėluotai. Tikimasi, jog ateityje šie trūkumai bus pašalinti ir skaitytojai laikraštį gaus tvarkingai. Nenutraukiant Tėvynės išleidimo vientisumo, šį numerį teko pažymėti dvigubu 12-13 numeriu.

* **ANTANAS JONAITIS**, gen. štabo majoras mirė Clevelande kovo 5 d. Liko žmona Izabelė, dukterė Rimailė Nasvytienė, sesuo Jonynienė Clevelande ir kita sesuo Lietuvoje.

* **WASHINGTONE** veikianti lituanistinė mokykla paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Ta proga įvykusiame parengime kalbėjo rašytojas Antanas Vaičiulaitis. Įdomu, kad ten pat savo atsiminimus pasakojo keturių laidų auklėtiniai, jau išėję iš tos mokyklos. Šiuo metu Washingtono srityje gyvena apie 140 lietuviškų šeimų. Minimą mokyklą lanko viso 45 mokiniai. Mokytoja: A. Bačkaitienė, V. Gureckienė, A. Kindurienė, R. Penkiunienė, D. Vaičiulaitytė, J. Vaičiulaitytė ir G. Vasaitienė.

* **"GINTARAS"** - tautinių šokių ansamblis iš Montrealio atvyksta į London, Ont. ir balandžio 17 d. atliks programą.

* **PRANAS BALTUONIS** lietuvių tarpe jau seniai žinomas, kaip drožinėtojas iš medžio šaknų skulptūrinių kūrinių. Jo parodos buvo rodomos eilėje didesnių lietuvių kolonijų. Dabar aiškėja, jog Prano Baltuonio kūrybą aukštai vertina ir amerikiečiai meno kritikai. Štai L. Crowford, meno kritikė rašo: "Gal ir daugiau kas Kanadoje kuria skulptūras iš medžio šaknų, bet Prano Baltuonio tikrai niekas negali pralenkti. Jis kilęs iš Lietuvos ir jau 20 metų gyvena Monte



Pranas Baltuonis iš Kanados pasižymėjęs savo skulptūromis kurias jis išdružia iš medžių šaknų ir pasiekia efektingų meninių vaizdų.

JONAS GRIGULIS SAVO APDRAUDĄ PAAUKOJO STUDENTŲ FONDUI

Daugelį metų išbuvęs mūsų Susivienijimo nariu, Jonas Grigulis iš Chicagos SLA 63 kuopos, pranešė laišku, jog savo pilną apdraudos sumą aukoja SLA Studentų Fondui. Jis nūrodo, jog apdraudos mokesčius mokės, kol bus gyvas, kad pasiliktu pilna jo sertifikato vertė. SLA Pildomosios Tarybos vardu reiškiamo Jonui Griguliui nuoširdžią padėką už tokią dosnią auką, o taip pat linkime jam daugelio saulėtų metų. Jono Grigulio nuoširdumas suteikia visiems dirbantiems mūsų Susivienijimui moralinę paramą ir paskatina nugalėti pasitaikančius sunkumus.

* **REV. BERRIGAN** ir dar kiti penki katalikų kunigai buvo apkaltinti federalinių prisiekusiųjų teisėjų, kad buvo slapta parengę prezidento Nixono patarėjo H. Kissinger pagrobimą, o taip pat ir valdžios pastatų sprogdinimą. Dabar spaudos pranešimu, FBI įstaigoje įvyko vagystė. Niekas kitas nežuvo, tik tie dokumentai, kurie inkriminavo apkaltintus kunigus....

* **VYTAUTAS BIELIAJUS**, pasižymėjęs tautinių šokių ekspertas, pasirengė įrengti lietuvių tautinių šokių muziką į plokšteles. V. Bieliajus žurnale "Viltis" tarp kitko rašoma, kad nelaimingai bandęs pabėgti į vakarus Vytautas Simokaitis anksčiau buvo ansamblio "Lietuva" Vilniuje administratorium.

* **ALGIMANTAS BAUBLYS** laimėjo pagyrimą už pastato architektūrinį projektą. Šis pastatas bus pastatytas Sterling Forest, N.Y. A. Baublys baigė Detroito universiteto architektūros skyrių, atliko karinę prievolę tolimuose rytuose ir išėjo iš kariuomenės kapitono laipsniu, o dabar sėkmingai veikia savo profesijoje.

* **ANGELE KARNIENĖ**, St. Petersburg, Fla. nesant vietoje lituanistinės mokyklos, kartą į savaitę sukviečia apylinkėje gyvenančius vaikučius ir moko juos lituanistinių dalykų. Puikus pasiaukojimo pavyzdys.

* **LEONIDAS BREŽNEVAS** Maskvos komunistų partijos suvažiavime kalbėjo apie normalius santykius su Amerika. O sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko rado reikalingą įspėti Washingtoną, kad ten būtų ypatingai rimtai svarstomas santykių su Sov. Rusija reikalas. Pasigirdo grąsinimai, jog kitu atveju galinčios būti nepaprastai rimtos pasekmės. Rumunijos prezidentas Ceausescu pabrėžė, jog nebūtinai visos komunistinio bloko tautos turi sekti Maskvos nurodymus, šios tautos galinčios pasirinkti savitą politinį kelią, bet už tat Gustav Husak, Čekoslovakijos dabartinis vadovas, pasirodė pilnai paklusnus Maskvai ir nusilenkė jos reikalavimams.

* **CHICAGOJE** yra suregistruota tik 7 arkliais traukiami vežimai, o įvairaus dydžio automobilių - daugiau aštuonių tūkstančių.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestiuose metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, trys mėnesiai - \$6.00, vienas mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusė metų - \$10.00, trys mėnesiai - \$5.00, vienas mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, vienas mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusė metų - \$11.00, vienas mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasirašysite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Ašku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-ąsias metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. PRENUMERATA: - METAMS - \$ 7.00.

Užsisakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartus į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusė metų—\$7.00
Susipažinimui—2 savaitės siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI



Tel. 296-2244

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

prie Forest P'way stores
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidotuviams
Koplyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

Tėvynė 8,